

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
професорсько-викладацького складу
22–23 квітня 2020 р.

Збірник наукових праць
професорсько-викладацького складу академії
за підсумками науково-дослідної роботи в 2019 році

Полтава 2020

Редакційна колегія:

Аранчій В. І., ректор академії, кандидат економічних наук, професор.

Горб О. О., проректор з науково-педагогічної, наукової роботи, професор кафедри екології збалансованого природокористування та захисту довкілля, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Галич О. А., декан факультету економіки та менеджменту, директор Навчально-наукового інституту економіки та бізнесу, професор кафедри інформаційних систем та технологій, кандидат економічних наук, доцент.

Дорогань-Писаренко Л. О., декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень, кандидат економічних наук, доцент.

Дудніков І. А., декан інженерно-технологічного факультету, професор кафедри галузеве машинобудування, кандидат технічних наук, доцент.

Кулинич С. М., декан факультету ветеринарної медицини, професор кафедри хірургії та акушерства, доктор ветеринарних наук, професор.

Маренич М. М., декан факультету агротехнологій та екології, професор кафедри селекції, насінництва і генетики, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Опара М. М., фахівець відділу з питань інтелектуальної власності, професор кафедри землеробства і агрохімії ім. В. І.Сазанова, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Поліщук А. А., декан факультету технології виробництва та переробки продукції тваринництва, доктор сільськогосподарських наук, професор.

Чайка Т. О., начальник редакційно-видавничого відділу, кандидат економічних наук.

Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2019 році (м. Полтава, 22-23 квітня 2019 року). – Полтава : РВВ ПДАА, 2020. –с.

ОСВІТНІ РЕСУРСИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНІХ АГРАРІЇВ

*Махмудов Х.З., доктор економічних наук, професор,
Мороз С.Е., кандидат педагогічних наук, доцент*

Відкритість ринків, зростання економічної ролі зовнішньої торгівлі та сфери послуг і поглиблення проблем, пов'язаних із конкурентоспроможністю та працевлаштуванням молоді на ринку праці, зумовлюють актуальність пошуку резервів вищої школи у формуванні економічної культури молоді та її підприємницьких компетенцій.

Не викликає сумнівів, що сучасна освіта реально впливає на розвиток національної економіки, визначає рівень життя у країні завдяки підготовці кваліфікованих фахівців. Як справедливо зазначають фахівці [1], вища освіта, поєднуючи навчальну та дослідницьку функції, сприяє розширенню економічних можливостей країни, виступає провідником стратегії економічного зростання на основі підприємницьких знань.

Аналіз наукової літератури та наш педагогічний досвід засвідчує, що цінність підприємницької освіти полягає, перш за все, у тому, що дозволить з часом вирішити низку проблем:

- *економічних* – створення нових високоефективних робочих місць за рахунок самозайнятості та організації стартапів;
- *соціальних* – зниження соціальної напруги у середовищі випускників і студентів вищих навчальних закладів;
- *психологічних* – підвищення ступеня впевненості у майбутньому завдяки можливості створити свій бізнес.

Зважаючи на беззаперечний вплив підприємницьких компетенцій на різні аспекти життя людини, освітяни активно обговорюють шляхи удосконалення освітнього процесу, намагаючись знайти відповіді на питання:

- чи може система освіти і професійної підготовки впливати на популяризацію у молоді можливостей самозайнятості та підготовки до відкриття власних підприємств;
- які ключові навички підприємництва доцільно включати у навчальні плани і програми навчання;
- чи слід вживати додаткові організаційні заходи, спрямовані на розвиток політики і практики навчання підприємництву;
- яким чином вища школа може внести свій вклад в оптимізацію можливостей для підприємництва;
- чи є сенс регіонального та міжрегіонального співробітництва з питань навчання підприємництву та інші.

Більшість науковців [1-3] наголошують на необхідності розвитку підприємницьких компетенцій здобувачів вищої освіти незалежно від рівня і спрямування освітніх програм.

Експерти одностайні у тому, що підприємницькі компетенції повинні стати невід'ємною частиною вищої освіти, оскільки сприяють свободі вибору випускників на ринку праці та надають їм можливість знаходити рівновагу між власними інтересами й інтересами соціуму, а також дозволяють реалізувати прагнення до самореалізації, набуття нового досвіду заради задоволення своїх потреб.

Погоджуючись із вищеозначеним, зазначимо, що, на наш погляд, формування готовності молоді до підприємницької діяльності у вищій школі має формуватися шляхом введення дисциплін підприємницького спрямування у навчальні плани здобувачів вищої освіти всіх спеціальностей, а не тільки економічних і управлінських. Це необхідно для того, щоб сформувати у майбутніх аграріїв загальне розуміння підприємницької діяльності і створити свого роду відкладену конкурентну перевагу, яка зможе стати у нагоді для майбутньої наукової діяльності, просування себе у великих корпораціях, підвищення самооцінки як особливого унікального продукту, який також треба вміти презентувати і продавати.

Вирішення питання про удосконалення освітніх ресурсів, які можна було б задіяти для розвитку підприємницьких компетенцій майбутніх аграріїв, на нашу думку, лежить у площині створення банку даних всього напрацьованого досвіду у сфері підприємницького освіти. Акумуляція такого досвіду на рівні держави дозволила б вибудувати цілісну стратегію формування, використання і розвитку національного підприємницького мислення.

У співробітництві держави, суспільства і освітян необхідно трансформувати весь комплекс підприємницьких компетенцій за формулою «відчувати → спостерігати → думати → робити» для зміцнення соціально-економічної стабільності та підвищення довіри до підприємницької діяльності.

Формування здатності молоді до участі у різних формах ініціативної і креативної діяльності мотивують вищу школу удосконалювати зміст освіти, структуру знань, навичок, компетенцій, підпорядковувати їх таким результатам навчання, які дозволять випускникам створювати стійкий матеріальний фундамент для себе, своєї сім'ї і майбутніх поколінь.

Список використаних джерел

1. Вагонова О. Г., Горпинич О. В., Шаповал В. А. Бізнес-освіта як чинник імплементації економіки знань. Економічний вісник Національного гірничого університету. 2017. № 3. С. 142-154.

2. Пронікова І.В. Проблеми економічної освіти та виховання учнів. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. 2015. Вип. 125. С. 102–104.

3. Лодатко Є.О. Формування економічної компетентності майбутнього вчителя у контексті викликів нової української школи. Гуманізація навчально-виховного процесу, 2018. 1 (87), С. 216-224.